

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทรงมีพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับกิจการลูกเสือไว้ว่า “กิจกรรมลูกเสือ นุ่งผ้าหัดอบรมให้มีความรู้ความสามารถพิเศษ ให้เด็กมีระเบียบ วินัย ให้รู้จักเห็นใจ จริงใจต่อผู้อื่น พร้อมทั้งถืออาเป็นหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเมตตา เพื่อแผ่ โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ นับเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง วินัยและความเมตตา เพื่อແเพ่ที่ได้ศึกษาพิจารณาอย่างดีแล้ว จึงเป็นสิ่งที่บ้านเมืองต้องการ และเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ลูกเสือสามารถรักษา ส่งเสริม ความเป็นปึกแผ่นของคนไทยได้ในวันข้างหน้า และสามารถบรรจุ ลองประเทศาติให้เจริญมั่นคงตลอดไปได้ จึงขอให้ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคน ตั้งใจศึกษาวินัยและหน้าที่ของตนให้กระจัง โดยมีสติ รู้ตัว และปัญญา เพื่อให้การปฏิบัติดน ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคน สมถุทช์ประโยชน์อันเป็นคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างแท้จริง อันหมายถึงความอยู่รอดของบ้านเมืองซึ่งกล่าวได้ว่า งานลูกเสือมุ่งหมายที่จะอบรมเด็กให้สุจริต มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความมั่นใจในตนเองต่อการฝึกลูกเสือทุกคน ให้บันเพิญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุกๆ ทางที่พึงจะทำได้ ผู้ที่เข้ามาร่วมงานของลูกเสือย่อมจะมีความเต็มอกเต็มใจเสียสละ เรื่องลือ เรื่องมั่นเรื่องไส จริงใจและหาดเพียร ที่จะส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมอันทรงคุณค่านี้ และมีประโยชน์เพิ่มพูน กว้างขวางยิ่งขึ้น” (พระบรมราโชวาท. 2531 : 2) ลูกเสือโลกได้กำหนดขึ้น ณ ประเทศอังกฤษ โดยโรเบิร์ต สถา芬สัน สไมธ์ แบเดน เพาเวลล์ ((Robert Stephenson Smyth Baden Powell) ที่ วงการลูกเสือทั่วโลก เรียกชื่อย่อของท่านว่า บี.พี. (B.P.) ส่วนการที่ท่านมีชื่อว่า ลอร์ด แบเดน เพาเวลล์ แห่งกิลเวลล์ นั้น เพราะท่านได้รับบรรดาศักดิ์ชั้น บารอน (Baron) ในปี ค.ศ.1929 (พ.ศ. 2472) ตามประเพณีของอังกฤษ ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ตั้งแต่ชั้นบารอนขึ้นไป จะต้องมีสถานที่ต่อท้ายชื่อเสมอ ท่าน B.P. ก็เลือกเอาคำว่า “กิลเวลล์” ซึ่งเป็นสถานที่ฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือที่ท่านได้ჯัดอบรมขึ้นครั้งแรก มาต่อท้ายชื่อของท่าน ดังนั้นชื่อของท่านตามบรรดาศักดิ์ คือ บารอน แบเดน เพาเวลล์ แห่งกิลเวลล์ และบรรดาศักดิ์ตั้งแต่ชั้นบารอนขึ้นไปจะได้รับเกียรติเป็นสมาชิกของสภาสูง หรือ สภาขุนนาง (House of Lord) โดยตำแหน่ง และใช้คำ

นำหน้าชื่อว่า “ลอร์ด” ดังนั้นคนทั่วไปจึงเรียกท่านว่า ลอร์ด เบเดนเพาเวลส์ แห่งกิลเวลต์ หรือ ลอร์ด เบเดน เพาเวลส์

การถูกเสือไทยได้เริ่มขึ้นเมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม 2454 (ค.ศ. 1911) โดยองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงมีพระบรมราชโองค์การโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากองเสือป่าขึ้น เพื่อฝึกอบรมเข้าราชการพลเรือน ให้ได้เรียนรู้วิชาการทหารเพื่อเป็นกำลังสำรวจในเวลาสัจธรรม และในยามสงบ ก็ได้ช่วยเหลือข้าราชการปราบปราม โจรผู้ร้าย หรือปราบจลาจล (วิทยาลัยทั่วเก้า. 2533 : คำนำ) พระองค์มีพระราชประสงค์ เพื่อปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เพื่อปลูกฝังความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่ทำลายซึ่งกันและกัน กองเสือป่า คือทหารที่ไปสืบข่าวข้าศึก เพื่อแม่ทัพจะได้ทราบข่าวล่วงหน้าก่อนเป็นเดา ๆ ว่าข้าศึกมาทางใด กำลังเท่าใด ท่าทางของผู้งอ่ายไร ซึ่งตรงกับคำว่า “ผู้สอดแนม” ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จะโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองเสือป่าขึ้นนั้น พระองค์ได้ทรงทดลองฝึกมหาดเล็กประจำองค์ ที่พระราชวังสรายุมรย์ และพระราชวังสนามจันทร์ อyielding ฯ มา ก่อนถึง 3 ปี เมื่อทรงเห็นว่าดีและมีประโยชน์แล้ว พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้ขัดตั้งกองเสือป่าขึ้น พระองค์ทรงเป็นนายกองใหญ่ ผู้บังคับบัญชาของกองเสือป่าทั่วราชอาณาจักร กองเสือป่าได้ขยายไปทุกมณฑล ทุกคนก่อนที่จะเข้าประจำการจะต้อง เข้าพิธีถือน้ำ พระราชพิพัฒน์สักยา พิธีนี้กระทำขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2454 ณ อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

กิจกรรมลูกเสือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนักเรียน (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. 2551 : 2) กิจกรรมด้านนี้มีจุดประสงค์เพื่อบูรณาการนักเรียนเป็นเยาวชนของชาติได้พัฒนาตนเอง รู้จักเสียสละ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติเพื่อเป็นพลเมืองดี พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกายสติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศไทย โดยประสงค์ให้ผู้เรียนมีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และฟังคนเอง ให้ชื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้รู้จักทำการฝึก แลฝึกฝนให้ทำการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ให้รู้จักภาระและส่งเสริมจาริตรีตประเพณี วัฒนธรรมที่ดี กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทาง

ร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและศีลธรรม ให้เป็นผลเมื่อดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์ สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคง ของประเทศชาติ โดยประสงค์ให้ผู้เรียนมีนิสัยในการสังเกต จดจำ เรื่องฟัง และพึงสนใจ ให้ ซึ่งสัมภาระสุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์ ให้รู้จักทำการฟื้นฟู และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนที่จบหลักสูตรออกไป แล้วเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ปัจจุบันพบว่ามีปัญหามากมาย ได้แก่ การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเท่าที่ควร ทำให้ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่สามารถนำความรู้ทั้งทางวิชาการ ทักษะ ประสบการณ์และลิ่งที่ได้รับ จากการฝึกอบรมไปใช้ในสถานศึกษาให้เป็นผลสำเร็จเท่าที่ควร อีกประการหนึ่งคือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือบางคนไม่ตั้งใจอบรมสั่งสอนลูกเสือ ตามอุดมการณ์ลูกเสือ แต่เมื่อที่ตนเอง เป็นหลัก อาทิ การขอเรียบเรียงตรา การสอนตามหน้าที่ ตามที่กำหนดให้เท่านั้น(เพทาย อมาตยกุล. 2531 : 50) และในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ในวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายอย่างที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่ดี ผู้เรียนได้ ผู้ว่าจังหวัดที่รับผิดชอบงานลูกเสือวิสามัญ ของวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรีอยู่ แล้ว จึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ของวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรีต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม AJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญของวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี อยู่ในระดับใด

2. การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญของวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี มี ข้อเสนอแนะใดบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ คือ

1. ศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ของครุวิทยาลัยการอาชีพ กาญจนบุรี

2. ศึกษาข้อเสนอแนะ การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ในวิทยาลัยการอาชีพ
กาญจนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดครอบคลุมกิจกรรมวิจัย ดังนี้ คือ

1. กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 1	คน
2. รองผู้อำนวยการ	จำนวน 4	คน
3. คณะครู	จำนวน 22	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 27	คน

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 1	คน
2. รองผู้อำนวยการ	จำนวน 4	คน
3. ผู้วิจัย	จำนวน 1	คน
4. คณะครู	จำนวน 22	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน 28	คน

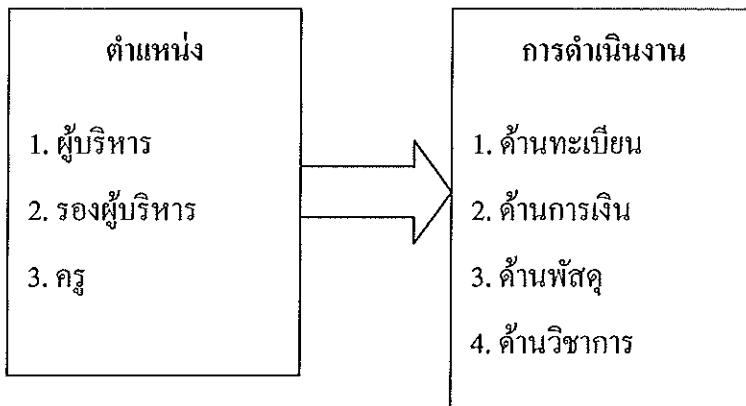
3. เนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดครอบเนื้อหาจากการบริหารงานกองลูกเสือในโรงเรียน

4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านทะเบียน
2. ด้านการเงิน
3. ด้านพัสดุ
4. ด้านวิชาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ลูกเสือวิสามัญ (Rover) หมายถึง เยาวชนชายและหญิงอายุระหว่าง 16-25 ปี ที่รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาลูกเสือ โดยมีค่านิยมในหลักการ (Principle) วิธีการ (Method) และวัตถุประสงค์ (Purpose) ของการลูกเสือ (Scouting) อย่างเคร่งครัดตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 และข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง มีคติพจน์ว่าบริการ (Service)

2. การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ หมายถึง การปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ตามแนวทางการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2533 : 18) ได้แก่ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ด้านทะเบียน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทะเบียนของกองลูกเสือวิสามัญ ทะเบียนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
- 2.2 ด้านการเงิน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทของลูกเสือวิสามัญ
- 2.3 ด้านพัสดุ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการสอนที่ใช้ในกิจกรรมของลูกเสือวิสามัญ

2.4 ด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการวัดผลประเมินผล ซึ่งกองคุณเสือและสำนักการอุดหนุน ขุวากาชาด และกิจกรรมนักเรียน เป็นผู้กำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณะกรรมการบริหารลูกเสือวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี สามารถนำข้อมูลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ พัฒนาการดำเนินการ การเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพ
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศ แก่โรงเรียนและสถาบันการอาชีวศึกษาอื่น สามารถนำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. นักเรียนเมื่อได้รับการจัดการเรียนการสอน จากคณะกรรมการบริหารลูกเสือ วิสามัญวิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรีแล้ว จะมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการเป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY